

Posudek oponentky bakalářské práce

Mrkosová Natálie: Pohádky K. J. Erbena a B. Němcové z pohledu archetypální genderové analýzy, Praha 2023: FHS UK, 46 s.

Práce studentky Natálie Mrkosové je archetypální genderovou analýzou klasické české literatury – pohádek od J. Erbena a B. Němcové. Práce se zabývá zajímavým tématem, které není v prostředí české kultury stále ještě dost prozkoumané. Oceňuji odvalu autorky při volbě tématy a analýzy, která vyžaduje sofistikovanější přístup a schopnosti. Nicméně, práce trpí několika nedostatky, které je důležité prodiskutovat během obhajoby.

Teoretická část práce zachycuje a představuje základní pojmy z oblasti genderových studií, feministického literárního badání a také psychoanalytických konceptů C. G. Junga. Nicméně, autorka stejně rychle jako samotnou jungovskou teorii uvádí i její kritiku, hlavně z feministických pozic. Tím pádem není z textu jasné, jaký má autorka k teorii archetypů badatelský postoj – je to teorie, se kterou autorka bude pracovat nebo bude pracovat s nějakou její pozdější interpretací? Je jungovská psychoanalýza atraktivní analytický nástroj pro současné feministické zkoumání kultury?

V metodologické části práce autorka, navzdory deklarovanému přístupu vzdorujícího čtení (Fetterley, Culler), najednou uvádí, že bude provádět diskurzivní analýzu a kvalitativní obsahovou analýzu. Práce není primárně sociologická, a to, co autorka dělá v analytické části, nesplňuje metodologické požadavky pro deklarované druhy společenskovedního zkoumání. Z mé perspektivy přidává autorka tyto dva pojmy zcela zbytečně a vnáším tím do práce zbytečně chaos. Legitimním se zdá pokračovat ve zvolené cestě metody *resisting reading* s použitím archetypů jako nástroje s analytickou mocí, v rámci literárních studií a studií kultury

Práce má velmi krátký závěr, v němž autorka přidává doporučení pro osoby zodpovědné za kurikula školní literatury v prostředí českého školství. I když takováto doporučení mohou být součástí badatelských závěrů, v práci chybí závěr, který by na jedné straně pracoval s literaturou uvedenou na začátku práce, a na straně druhé by nějak shrnul, jaké jsou archetypy ve zkoumané literatuře a jaký význam to má pro českou literaturu a kulturu.

Poslední věc, která je v práci problematická, je odkazový aparát, který není veden úplně vhodně: celé internetové odkazy v závorce, dva typy odkazování – v textu a pod čarou. A

konečně, text Hany Havelkové, na který autorka v textu odkazuje, se v seznamu literatury vůbec nenachází, stejně jako velmi často citovaná Husáková.

Závěrem lze říci, že práce splňuje požadavky na kvalifikační práci tohoto typu, doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji známku dobře, v návaznosti na problematické části uvedené výše.

Praha, 9. června 2023

Ludmila M. Władyniak, M.A., Ph.D